МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ХУДОЖНІЙ ЛІЦЕЙ
ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА
ідентифікаційний код – 02214202

НАКАЗ

16 Вересня 2026 року м. Київ №57/Н

Про затвердження Положення про порядок дій учасників освітнього процесу Ліцею у разі оголошення повітряної тривоги

З метою забезпечення життя і здоров'я учасників освітнього процесу Київського державного художнього ліцею імені Тараса Григоровича Шевченка (далі - Ліцей), організації їх своєчасного та безпечного переміщення до захисних споруд цивільного захисту у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога», а також з урахуванням запровадження диференційованих рівнів повітряної небезпеки (жовтого та червоного) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.09.2026 № 1092 «Деякі питання оптимізації захисту населення та реагування на загрози засобів повітряного нападу» та рішення Київської міської військової адміністрації про запровадження з 06:00 06.09.2026 диференційованого оповіщення про повітряні загрози у м. Києві, керуючись Кодексом цивільного захисту України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Статутом Ліцею, -

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про порядок дій учасників освітнього процесу Київського державного художнього ліцею імені Тараса Григоровича Шевченка у разі оголошення повітряної тривоги (з урахуванням диференційованих рівнів небезпеки) (далі - Положення), що додається.

2. Ввести в дію Положення, зазначене у пункті 1 цього наказу, з дня підписання цього наказу.

3. Заступникам директора з навчальної і виховної роботи, відповідальному за питання цивільного захисту та охорони праці, класним

керівникам, вчителям-предметникам, вчителям мистецьких дисциплин у своїй роботі керуватися вимогами затвердженого Положення.

4. Відповідальному за питання цивільного захисту та охорони праці Ліцею:

4.1. Ознайомити всіх працівників Ліцею із цим наказом та Положенням під підпис у строк до «20» вересня 2026 року.

4.2. Забезпечити доведення інформації про порядок дій під час повітряної тривоги до відома учнів та їх батьків (законних представників), зокрема шляхом розміщення відповідної інформації на інформаційних стендах, офіційному вебсайті Ліцею та в класних чатах.

4.3. Організувати проведення практичного тренування з відпрацювання алгоритму дій, передбаченого Положенням, у строк до «20» вересня 2026 року.

5. Класним керівникам ознайомити учнів довірених класів з порядком дій під час повітряної тривоги на класних годинах у строк до «20» вересня 2026 року.

6. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Т.в.о. директора Кахідзе А.Т.

З наказом ознайомлено:

Виконавець: юрисконсульт Савченко П.Д.
тел.: (095) 898-45-71

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора Київського державного
художнього ліцею імені Тараса Григоровича Шевченка
від «16» вересня 2026 року № 51/н

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок дій учасників освітнього процесу Київського державного художнього ліцею імені Тараса Григоровича Шевченка у разі оголошення повітряної тривоги (з урахуванням диференційованих рівнів небезпеки)

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає порядок дій директора, педагогічних та інших працівників, учнів (здобувачів освіти) і, за необхідності, батьків (законних представників) Київського державного художнього ліцею імені Тараса Григоровича Шевченка (далі - Ліцей) у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога» у місті Києві, у тому числі з урахуванням диференційованих рівнів повітряної небезпеки - жовтого та червоного.

1.2. Метою цього Положення є забезпечення життя і здоров'я учасників освітнього процесу, організованого й безпечного переміщення до захисних споруд цивільного захисту (укриттів), а також визначення порядку організації освітнього процесу в умовах повітряної небезпеки.

1.3. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу Ліцею незалежно від форми здобуття освіти (очна, дистанційна, змішана), а також на всіх працівників Ліцею на час їх перебування на робочому місці.

1.4. Це Положення розроблено на підставі та відповідно до:

- Конституції України;

- Кодексу цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI;

- Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII;

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;

- Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX;

- постанови Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту» (зі змінами);

- постанови Кабінету Міністрів України від 04.09.2026 № 1092 «Деякі питання оптимізації захисту населення та реагування на загрози засобів повітряного нападу», якою запроваджено диференційовані рівні повітряної небезпеки - жовтий і червоний;

- рішення Київської міської військової адміністрації про запровадження з 06:00 06.09.2026 диференційованого оповіщення про повітряні загрози у м. Києві;

- листа Міністерства освіти і науки України від 03.11.2023 № 1/17310-23 щодо порядку дій учасників освітнього процесу під час синхронного навчання у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога»;

- методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо організації безпечного освітнього середовища та організації навчання в умовах повітряних тривог;

- роз'яснень Служби освітнього омбудсмена України щодо дій закладів освіти під час повітряної тривоги;

- Статуту Ліцею та інших локальних нормативних актів Ліцею з питань охорони праці та цивільного захисту.

2. Терміни та визначення

2.1. Повітряна тривога - сигнал оповіщення про загрозу або початок застосування засобів повітряного нападу, що подається відповідно до законодавства.

2.2. Жовтий рівень повітряної небезпеки - рівень загрози, який означає дронову небезпеку (загрозу застосування безпілотних літальних апаратів).

2.3. Червоний рівень повітряної небезпеки - рівень загрози, який означає масовану дронову загрозу, ракетну загрозу або ракетно-дронову загрозу.

2.4. Відбій повітряної тривоги - сигнал оповіщення про закінчення повітряної загрози, що подається відповідно до законодавства. У разі зміни виду повітряної загрози (переходу з жовтого рівня на червоний і навпаки) окремий сигнал «Відбій» між різними видами загроз може не подаватися -

нове повідомлення автоматично замінює попереднє, а тривога вважається такою, що триває, до подання загального сигналу відбою.

2.5. Захисна споруда цивільного захисту (укриття) - інженерна споруда, призначена для захисту людей від дії засобів ураження, що перебуває на обліку відповідно до законодавства.

2.6. Синхронний режим навчання - взаємодія між учасниками освітнього процесу в режимі реального часу через інформаційно-комунікаційні технології.

2.7. Асинхронний режим навчання - взаємодія між учасниками освітнього процесу, за якої вони виконують освітні завдання у зручний для себе час без обов'язкової одночасної присутності в мережі.

3. Загальний порядок дій у разі оголошення жовтого або червоного рівня повітряної небезпеки

3.1. Порядок дій учасників освітнього процесу Ліцею є єдиним як для жовтого, так і для червоного рівня повітряної небезпеки: у разі надходження сигналу про будь-який із зазначених рівнів освітній процес у приміщеннях, що не є захисною спорудою або спорудою подвійного призначення, негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу організовано прямують до найближчого укриття.

3.2. Таке правило зумовлене тим, що жовтий рівень небезпеки може швидко перейти в червоний, а часовий проміжок між ними є непрогнозованим, тому очікування оголошення червоного рівня для початку евакуації до укриття не допускається.

3.3. У разі якщо Ліцей має обладнане укриття (захисну споруду, споруду подвійного призначення), місткість якого дає змогу розмістити всіх присутніх учасників освітнього процесу, освітній процес може бути продовжений безпосередньо в укритті за наявності відповідних умов (місця для учнів, робочого місця вчителя, освітлення, за можливості - електроживлення).

3.4. У разі якщо місткість наявного укриття є недостатньою для розміщення всіх учасників освітнього процесу одночасно, адміністрація Ліцею організовує освітній процес за змішаним або позмінним графіком (ротацією груп/класів), з таким розрахунком, щоб кількість осіб, які одночасно перебувають у будівлі Ліцею, не перевищувала місткості укриття.

3.5. У разі відсутності на території (у приміщенні) Ліцею обладнаного укриття учасники освітнього процесу прямують до найближчої зовнішньої захисної споруди відповідно до заздалегідь визначеного та доведеного до відома всіх учасників маршруту.

4. Порядок оповіщення в Ліцеї

4.1. Отримання інформації про оголошення повітряної тривоги (у тому числі про рівень небезпеки) здійснюється черговим адміністратором Ліцею (відповідальною особою) за допомогою офіційних джерел оповіщення (мобільний застосунок «Київ Цифровий», офіційні канали оповіщення Київської міської військової адміністрації, сигнали сирен).

4.2. Оповіщення учасників освітнього процесу в приміщенні Ліцею здійснюється негайно після отримання інформації про оголошення тривоги за допомогою наявних технічних засобів (гучномовний зв'язок, дзвінок/сигнал), а також через внутрішні комунікаційні канали (класні чати, службові месенджер-групи педагогічних працівників).

4.3. Відповідальність за своєчасне оповіщення покладається на чергового адміністратора та відповідального за питання цивільного захисту в Ліцеї згідно з розподілом обов'язків, визначеним наказом директора.

5. Дії учасників освітнього процесу залежно від ситуації

5.1. Тривога оголошена до початку занять.

Якщо повітряна тривога оголошена до початку занять, освітній процес у Ліцеї того дня розпочинається лише після сигналу відбою, або - за прийнятим адміністрацією рішенням з урахуванням безпекової ситуації - переводиться в дистанційний (асинхронний) режим. Працівники та учні, які на момент оголошення тривоги перебувають поза межами Ліцею, залишаються у найближчому безпечному місці (укритті) та не зобов'язані прямувати до Ліцею під час дії сигналу тривоги.

5.2. Тривога застала під час очних занять у приміщенні Ліцею.

Учитель (вихователь), який проводить заняття, негайно зупиняє заняття, організовує та очолює переміщення учнів до найближчого укриття відповідно до затвердженого маршруту евакуації, здійснює перекличку учнів за списком класу (групи) до виходу з навчального кабінету та після прибуття в укриття.

5.3. Тривога застала під час синхронного дистанційного заняття.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 03.11.2023 № 1/17310-23, педагогічний працівник, який проводить заняття в синхронному режимі, у разі оголошення сигналу тривоги зобов'язаний зупинити заняття та нагадати учасникам освітнього процесу про необхідність перейти до найближчого безпечного місця (укриття). Продовження заняття можливе лише за наявності технічної можливості та безпечних умов в укритті. Учень, який здобуває освіту дистанційно, прямує до безпечного місця відповідно до алгоритму дій, попередньо визначеного його сім'єю.

5.4. Тривога застала на території (подвір'ї) Ліцею або поза навчальним кабінетом.

Учні та працівники, які на момент оголошення тривоги перебувають на подвір'ї, у коридорах, їдальні, майстернях чи інших приміщеннях Ліцею, невідкладно прямують до найближчого укриття під керівництвом присутнього працівника Ліцею, не очікуючи додаткових вказівок.

5.5. Тривога під час пленерів, виставок, екскурсій та інших позанавчальних заходів.

Під час проведення пленерів, виїзних занять, екскурсій, відвідування виставок та інших заходів поза межами території Ліцею відповідальний за проведення заходу педагогічний працівник зобов'язаний заздалегідь визначити найближчі укриття за маршрутом заходу та в разі оголошення тривоги організувати невідкладне переміщення групи учнів до найближчого укриття, а також повідомити адміністрацію Ліцею про місцезнаходження групи та вжиті заходи.

5.6. Тривога під час перебування учня або працівника в дорозі до Ліцею чи додому.

У разі оголошення тривоги під час перебування в дорозі до Ліцею чи додому учень або працівник прямує до найближчого доступного укриття (у тому числі укриттів метрополітену, торговельних центрів, житлових будинків тощо) та залишається в ньому до сигналу відбою. Ліцей не вимагає від учнів і працівників продовження руху до Ліцею чи повернення на роботу під час дії сигналу тривоги.

6. Порядок евакуації до укриття

6.1. Переміщення до укриття здійснюється організовано, колоною, у супроводі педагогічного або іншого відповідального працівника, без біжу і штовхання, з урахуванням маршрутів евакуації, позначених відповідними покажчиками.

6.2. Пріоритет у порядку виведення надається учням молодших класів та учням з особливими освітніми потребами; для їх супроводу додатково залучаються допоміжні (технічні) працівники Ліцею.

6.3. Класний керівник (учитель) здійснює перекличку учнів за списком класу (групи) як безпосередньо перед виходом з навчального приміщення, так і одразу після прибуття в укриття, та невідкладно інформує адміністрацію Ліцею про результати перекличики, зокрема про відсутніх учнів.

6.4. Відповідальна особа, визначена наказом директора, після оголошення сигналу тривоги перевіряє навчальні кабінети, коридори, санітарні вузли та інші приміщення Ліцею на відсутність у них учасників освітнього процесу, після чого також прямує до укриття.

6.5. Учні та працівники залишаються в укритті до подання сигналу відбою повітряної тривоги. Самовільне залишення укриття до сигналу відбою не допускається.

7. Особливості організації освітнього процесу під час дії сигналу тривоги

7.1. За наявності в укритті належних умов (місця для сидіння, освітлення, за можливості - електроживлення та доступу до мережі Інтернет) освітній процес може бути продовжений безпосередньо в укритті за рішенням педагогічного працівника з урахуванням безпеки та психоемоційного стану учнів.

7.2. У разі систематичного та тривалого оголошення тривог адміністрація Ліцею вправі прийняти рішення про тимчасовий перехід на дистанційну форму навчання в асинхронному режимі - з наданням учням завдань для самостійного виконання у зручний час, без обов'язкової синхронної присутності в мережі.

7.3. Рішення про формат освітнього процесу (очний, змішаний, дистанційний) приймається директором Ліцею з урахуванням поточної безпекової ситуації в місті Києві, наявності та стану укриттів, а також рекомендацій Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

8. Взаємодія з батьками (законними представниками) учнів

8.1. Під час дії сигналу повітряної тривоги педагогічний працівник не має права передавати учня батькам (законним представникам) для самостійного залишення укриття, оскільки це створює додаткову загрозу життю і здоров'ю дитини під час руху відкритою місцевістю.

8.2. Батьки (законні представники), які прибули до Ліцею під час дії сигналу тривоги, мають право приєднатися до дитини безпосередньо в укритті та залишатися з нею до сигналу відбою.

8.3. Ліцей інформує батьків (законних представників) про факт оголошення тривоги, про перебування дітей в укритті та про відбій тривоги через класні чати, електронний журнал/щоденник або інші узгоджені засоби зв'язку - у межах технічної можливості та без створення додаткової небезпеки для працівників, які здійснюють таке інформування.

8.4. Дорога дитини до Ліцею та у зворотному напрямку залишається зоною відповідальності батьків (законних представників), які самостійно приймають рішення про доцільність відвідування дитиною Ліцею з урахуванням поточної безпекової ситуації.

9. Права та гарантії працівників Ліцею

9.1. Адміністрація Ліцею не вправі вимагати від працівника залишити безпечне місце (укриття) та прямувати до Ліцею під час дії сигналу повітряної тривоги, у тому числі жовтого рівня небезпеки, оскільки це створює пряму загрозу життю та здоров'ю працівника.

9.2. Час перебування працівника в укритті під час дії сигналу тривоги в межах робочого часу не є підставою для зменшення заробітної плати чи застосування дисциплінарних стягнень.

9.3. Виклик педагогічних чи інших працівників до Ліцею під час дії сигналу тривоги для виконання роботи в очному форматі забороняється.

10. Порядок дій після сигналу відбою повітряної тривоги

10.1. Після подання сигналу відбою повітряної тривоги відповідальна особа організовує повернення учасників освітнього процесу з укриття до навчальних приміщень.

10.2. Класний керівник (учитель) здійснює повторну перекличку учнів за списком класу (групи) після повернення з укриття.

10.3. Освітній процес відновлюється в звичайному режимі, якщо інше не обумовлено рішенням адміністрації Ліцею з урахуванням часу, що залишився до завершення навчального дня, та стану учасників освітнього процесу.

11. Відповідальні особи та їх обов'язки

11.1. Загальну відповідальність за організацію виконання цього Положення несе директор (т.в.о. директора) Ліцею.

11.2. Відповідальний за питання цивільного захисту та охорони праці в Ліцеї забезпечує підтримання в належному стані укриттів (за їх наявності на балансі чи в користуванні Ліцею), проведення інструктажів та тренувань, актуальність маршрутів евакуації та інформаційних покажчиків.

11.3. Заступники директора з навчально-виховної роботи організовують доведення цього Положення до відома педагогічних працівників, учнів та батьків, а також контролюють дотримання визначеного порядку дій під час навчальних занять.

11.4. Класні керівники та вчителі-предметники безпосередньо організовують евакуацію учнів своїх класів (груп) до укриття, здійснюють перекличку та несуть відповідальність за облік дітей на час дії сигналу тривоги.

11.5. Черговий адміністратор забезпечує моніторинг оповіщень про повітряну небезпеку та невідкладне доведення інформації до учасників освітнього процесу.

11.6. Працівники охорони (за наявності) сприяють організованому та безпечному переміщенню учасників освітнього процесу до укриття, контролюють відсутність сторонніх осіб на території Ліцею під час дії сигналу тривоги.

12. Особливості евакуації осіб з особливими освітніми потребами

12.1. Для учнів з інвалідністю та учнів з особливими освітніми потребами Ліцей заздалегідь визначає індивідуальний порядок евакуації з урахуванням їхніх фізичних можливостей, за потреби - призначає окремого

супроводжуючого працівника (асистента) з числа педагогічних або допоміжних працівників Ліцею.

12.2. Маршрути евакуації та обладнання укриттів мають враховувати потреби осіб з обмеженою мобільністю в межах наявних технічних можливостей Ліцею.

13. Навчання та тренування

13.1. Адміністрація Ліцею організовує проведення періодичних (не рідше одного разу на семестр) практичних тренувань з відпрацювання алгоритму дій учасників освітнього процесу у разі оголошення повітряної тривоги, у тому числі маршрутів евакуації до укриття.

13.2. Ознайомлення учнів з порядком дій під час повітряної тривоги здійснюється на початку навчального року, а також додатково - у разі зарахування нових учнів протягом навчального року.

13.3. Педагогічні працівники проходять інструктаж щодо порядку дій під час повітряної тривоги під підпис не рідше одного разу на навчальний рік, а також при прийнятті на роботу.

14. Прикінцеві положення

14.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом директора Ліцею.

14.2. Усі працівники Ліцею ознайомлюються з цим Положенням під підпис.

14.3. У разі внесення змін до законодавства України, зокрема щодо порядку оповіщення про повітряну небезпеку чи рівнів такої небезпеки, це Положення підлягає перегляду та приведенню у відповідність до нових вимог у місячний строк з дня набрання чинності відповідними змінами.

14.4. Це Положення є обов'язковим для виконання всіма учасниками освітнього процесу Ліцею.

В.о. директора

Кахідзе А.Т.